

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **KOPALEN s.r.o.**, IČO: 281 04 056
se sídlem Roháčova 37, Praha 3
zastoupená advokátem JUDr. Janem Kubálkem, Ph.D.
se sídlem Opatovická 17, Praha 1

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
se sídlem Štěpánská 28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2023, č. j. 2551710/23/2000-11420-108784
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí specifikovaného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byla podle § 159 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) zamítnuta její námitka proti vyrozumění Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, Územního pracoviště pro Prahu 3 (dále jen „správce daně“) ze dne 7. 12. 2022, č.j. 9120493/22/2003-52524-105502 (dále jen „vyrozumění“), jímž správce daně nevyhověl jejímu požadavku na vrácení přeplatku vykázaného na dani z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“).

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že správce daně evidoval u žalobkyně ke dni 1. 9. 2022 na osobním daňovém účtu daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) nedoplatek ve výši 10 636 392,87 Kč, a proto žalobkyni v souladu s § 154 odst. 5 daňového řádu vyrozuměl o převedení přeplatku na DPPO vykázaného ke dni 1. 9. 2022 ve výši 1 233 473 Kč na úhradu uvedeného nedoplatku na DPH. Žalobkyně podala proti vyrozumění námitku, která byla zamítnuta rozhodnutím správce daně ze dne 24. 11. 2022, č.j. 8872075/22/2000-11420-108748. Součástí námitky byla také žádost žalobkyně o vrácení přeplatku vykázaného na DPPO (dále jen „žádost“). Správce daně o žádosti rozhodl vyrozuměním, proti němuž podala žalobkyně 12. 1. 2023 námitku, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím.
3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na § 155 odst. 2 daňového řádu a konstatoval, že správce daně převedl dle § 154 odst. 5 daňového řádu z úřední povinnosti přeplatek vykázaný na DPPO ve výši 1 233 473 Kč na úhradu nedoplatku na DPH ve výši 10 636 392,87 Kč, o čemž byla žalobkyně vyrozuměna vyrozuměním ze dne 1. 9. 2022, č.j. 7247104/22/2003-52524-105502. Žádosti žalobkyně nebylo možno vyhovět, neboť ke dni jejího podání nebyl na osobním daňovém účtu žalobkyně žádný vratitelný přeplatek evidován, ani do 60 dnů od podání žádosti nevznikl. Správce daně žalobkyni o této skutečnosti vyrozuměl vyrozuměním. Ve vztahu k námitkám souvisejícím s podáním správní žaloby ve věci dodatečně doměřených daňových povinností na DPH žalovaný uvedl, že rozhodnutí o doměření daně byla potvrzena rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 13. 11. 2020, č.j. 41238/20/5300-22441-712084, které nabylo právní moci 18. 11. 2020. Podání správní žaloby nemá vliv na právní moc a vykonatelnost rozhodnutí o stanovení daně. Správce daně nemůže předjímat výsledek soudního přezkumu tím, že by předpokládal zánik daňové povinnosti. Správce daně tedy postupoval v souladu s daňovým řádem a námitka žalobkyně je nedůvodná.

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně v žalobě namítla, že žalovaný v rámci postupu převedení přeplatku, jehož výsledkem bylo napadené rozhodnutí, porušil řadu povinností vyplývajících z daňového řádu, zejména § 1 odst. 2, § 5, § 6, § 8 odst. 3, § 149 odst. 1 a další. Současně porušil principy daňového řádu, nedostatečně zjistil skutkový stav a nesprávně vyhodnotil důkazy. Akceptace převedení přeplatku by vedla ke zjevné nespravedlnosti. Žalovaný rovněž postupoval v rozporu s principem zdrženlivosti a přiměřenosti.
5. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že žalobkyně zahájila u Krajského soudu v Českých Budějovicích řízení pod sp. zn. 57 Af 2/2021 ve věci správní žaloby proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 13. 11. 2020, č. j. 41238/20/5300-22441-712084. Dále je u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 57 Af 3/2022 vedeno řízení proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 8. 12. 2021, č.j. 45785/21/5300-22441-712084. Tato soudní řízení nebyla v době vydání vyrozumění ani napadeného rozhodnutí skončena. Žalobkyně má za to, že Odvolací finanční ředitelství ve věci dodatečných platebních výměrů mimo jiné nesprávně posoudilo naplnění podmínek pro přiznání nároku na odpočet DPH z přijatých zdanitelných plnění. Žalobkyni tak byly odepřeny finanční prostředky, které jí po právu náležely.
6. Správce daně měl postupovat v souladu s principem zdrženlivosti a přiměřenosti a s ohledem na skutečnost, že v uvedených soudních řízeních dosud nebylo vydáno rozhodnutí, neměl

přistoupit k převedení přeplatku na daň, jejíž správnost je důvodně zpochybňována. Žalobkyni tedy měl být naopak evidován přeplatek. Převedení přeplatku je v kolizi s procesními zásadami, na nichž je správa daní vybudována. Postup převedení přeplatku má sloužit k zabezpečení úhrady daňové povinnosti v situaci, kdy je daňová povinnost jednoznačná, a úprava § 154 a násl. daňového řádu tak může sloužit prostřednictvím formalizovaného postupu ke zjednodušení úhrady zřejmé daňové povinnosti. V posuzovaném případě je však daňová povinnost sporná a žalobkyně usiluje o využití veškerých způsobů obrany, které jí zákon svěřuje. Žalovaný se měl zabývat širšími skutkovými a právními okolnostmi vzniku daňové povinnosti a s ohledem na podané správní žaloby neměl k převedení přeplatku přistoupit.

7. Žalobkyně dále namítla, že vyrozumění nebylo řádně odůvodněno. Současný stav daňového účtu žalobkyně je způsoben činností správce daně, který převedl přeplatek na neoprávněně vymáhanou daňovou povinnost. Tím, že žalobkyni nebyl vrácen přeplatek, byla fakticky připravena o podstatnou část disponibilních finančních prostředků, což přispívá k její ekonomické likvidaci. S ohledem na zásady vyjádřené v § 6 odst. 2 a 4 daňového řádu je zcela legitimním její požadavek, aby byla přesně obeznámena s tím, na jaký nedoplatek jsou její finanční prostředky převáděny. Podrobný rozpis domnělého nedoplatku, na který měl být daňový přeplatek převeden, měl být obsažen nejen v napadeném rozhodnutí, ale také ve vyrozumění. To tedy nebylo řádně odůvodněno.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvedl, že po podání žaloby bylo zjištěno, že při vypracování napadeného rozhodnutí došlo k chybě v psaní, když bylo nesprávně uvedeno číslo jednacích napadeného rozhodnutí. Rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 8. 2023, č.j. 7007909/23/2000-11451-106358 proto došlo postupem podle § 104 odst. 1 daňového řádu k opravě zřejmé nesprávnosti, kdy bylo původně uvedené č.j. „2551710/22/2000-11420-108784“ nahrazeno č.j. „2551710/23/2000-11420-108784“.
9. Při rozhodování o námitce žalobkyně žalovaný ověřil stav jejího osobního daňového účtu DPPO, zda na něm skutečně nebyl ke dni podání žádosti ani do 60 dnů od jejího podání evidován vratitelný přeplatek. Jeho existence nicméně nebyla shledána, a žalobkyni tak nemohlo být ani částečně vyhověno.
10. Žalobkyni byla doměřena DPH, přičemž jednotlivé platební výměry byly napadeny odvoláním, o nichž bylo rozhodnuto odvolacím orgánem. Od právní moci rozhodnutí o odvolání je přitom nutno na dodatečné platební výměry nahlížet jako na pravomocné a vymahatelné (svědčí jim presumpce správnosti a zákonnosti). Námitka žalobkyně, že žalovaný nezohlednil širší skutkové a právní okolnosti vzniku daňové povinnosti, je tedy nedůvodná. Skutečnost, že žalobkyně napadla rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství správní žalobou, nemá vliv na právní moc a vykonatelnost dodatečných platebních výměrů. Podané správní žaloby byly nadto Krajským soudem v Českých Budějovicích zamítnuty a v současné době probíhá řízení o kasačních stížnostech.
11. S ohledem na neexistenci vratitelného přeplatku nemohlo být žádosti žalobkyně vyhověno. V odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo vysvětleno, že přeplatek na DPPO v částce 1 233 473 Kč byl v souladu s § 154 odst. 2 daňového řádu převeden na úhradu nedoplatku vykázaného ke dni 1. 9. 2022 na osobním daňovém účtu žalobkyně na DPH. Správce daně tedy postupoval v souladu se zákonem.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

IV. Ústní jednání před soudem

12. Při ústním jednání před soudem setrvali účastníci na svých dosavadních procesních stanoviscích.
13. Soud při jednání zamítl návrh žalobkyně na provedení důkazů soudními spisy vedenými u Krajského soudu v Českých Budějovicích a Nejvyššího správního soudu. Dospěl k závěru, že pro rozhodnutí ve věci samé zcela postačuje obsah správního spisu. Soud neprovedl důkaz ani napadeným rozhodnutím. Jedná se o součást správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán, přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Podle § 155 odst. 2 daňového řádu žádosti o vrácení, použití nebo převod vratitelného přeplatku správce daně vyhoví pouze tehdy, pokud vratitelný přeplatek dosahuje v době podání žádosti částku nejméně 200 Kč. V opačném případě správce daně žádosti vyhoví pouze tehdy, pokud vratitelný přeplatek této částky dosáhne do 60 dnů ode dne podání žádosti.
16. Podle § 155 odst. 5 daňového řádu nelze-li žádosti o vrácení, použití nebo převod vratitelného přeplatku vyhovět, správce daně o tom daňový subjekt vhodným způsobem vyrozumí.
17. Soud se nejprve zabýval přípustností žaloby. Žalobkyně se proti vyrozumění bránila námitkou podle § 159 daňového řádu. Nejvyšší správní soud se problematikou přezkumu rozhodnutí o žádosti o vrácení vratitelného přeplatku ve smyslu § 155 odst. 2 daňového řádu zabýval například v rozsudku ze dne 31. 8. 2017, č.j. 4 Afs 119/2017–106, v němž konstatoval, že *„Daňový subjekt, který s postupem správce daně ohledně převedení přeplatku nesouhlasí a má za to, že je zde vratitelný přeplatek, rovněž může podat žádost o vrácení vratitelného přeplatku podle § 155 odst. 2 daňového řádu. O takové žádosti správce daně musí opět rozhodnout a takové rozhodnutí podléhá soudnímu přezkumu. Vyloučením soudního přezkumu vyrozumění dle § 154 odst. 5 daňového řádu tedy nemůže dojít k odeprání spravedlnosti či k porušení práva daňového subjektu na soudní ochranu.“* Totožný závěr Nejvyšší správní soud zopakoval také v rozsudku ze dne 28. 6. 2021, č.j. 4 Afs 408/2020–26, v němž uvedl, že *„Pokud stěžovatel tvrdí, že na jeho osobním daňovém účtu daně z příjmů fyzické osoby měl být správně evidován vratitelný přeplatek na dani, mohl zároveň požádat o jeho vrácení dle § 155 odst. 2 daňového řádu. I o takové žádosti by byl správce daně povinen vydat rozhodnutí, které podléhá soudnímu přezkumu.“*
18. Z citované judikatury vyplývá, že již rozhodnutí o žádosti o vrácení vratitelného přeplatku je samo o sobě soudně přezkoumatelné, a žalobkyně tedy mohla již toto rozhodnutí napadnout správní žalobou. Avšak skutečnost, že ve vyrozumění bylo ze strany správce daně uvedeno nesprávné poučení (o možnosti podat námitku) a žalobkyně nebyla upozorněna na skutečnost, že proti vyrozumění je možno podat žalobu ve správním soudnictví, nemůže jít

k tíži žalobkyně. Soud tedy dospěl k závěru, že také v nyní posuzované věci je rozhodnutí o námitce proti vyrozumění soudně přezkoumatelné.

19. Soud neshledal, že by daňové orgány svým postupem porušily daňový řád, resp. jeho žalobkyní namítaná ustanovení. Ve vyrozumění bylo zcela jednoznačným způsobem uvedeno, z jakých důvodů daňové orgány dospěly k závěru o neexistenci vratitelného přeplatku. Správce daně v něm konkrétně uvedl, že *„žádosti o vrácení přeplatku nevyhověl, neboť ke dni podání žádosti nebyl na Vašem [žalobkynině - pozn. soudu] osobním daňovém účtu evidován žádný vratitelný přeplatek a ani do 60 dnů od podání žádosti nevznikl“*. Správce daně tedy uvedl konkrétní skutečnosti, které jej vedly k závěru o neexistenci vratitelného přeplatku. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je pak zřejmé, že žalobkyně neměla ke dni podání žádosti vratitelný přeplatek, a to z toho důvodu, že přeplatek na jejím osobním daňovém účtu na DPPO byl správcem daně převeden na úhradu nedoplatku na jejím osobním daňovém účtu na DPH. Ve vztahu k žádosti byl přitom správce daně, resp. žalovaný oprávněn zkoumat pouze podmínky existence vratitelného přeplatku, tedy existenci samotného přeplatku a jeho vratitelnost. Žalobkyně tedy sice měla přeplatek na osobním daňovém účtu na DPPO, avšak nejednalo se o přeplatek vratitelný, protože měla současně nedoplatek na osobním daňovém účtu na DPH, který její přeplatek na DPPO převyšoval.
20. Ve vztahu k převádění přeplatku správcem daně považuje soud za vhodné odkázat na závěry odborné literatury (srov. Baxa, J. a kol. Daňový řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2011, komentář k § 154 odst. 2), kde se výstižně konstatuje, že *„jde tedy o obligatorní postup, který správce daně musí vykonat bezodkladně poté, co nastanou popsané skutečnosti. Není zde prostor pro správní uvážení či dokonce libovůli, zda a kam bude přeplatek převáděn. Půjde o proces, který v praxi bude moci být zajišťován pomocí automatizované podpory, což je ostatně u významnějších správců daně, jako jsou zejména územní finanční orgány, v současné době již nutností a samozřejmostí.“* Pokud tedy správce daně v daném případě evidoval na osobním daňovém účtu žalobkyně na DPH nedoplatek dle § 153 odst. 1 daňového řádu ve výši 10 636 392,87 Kč, postupoval v souladu s daňovým řádem, pokud za situace, kdy žalobkyni vznikl přeplatek podle § 154 odst. 1 daňového řádu na jiném daňovém účtu ve výši 1 233 473 Kč, převedl tento přeplatek na úhradu evidovaného daňového nedoplatku. Správce daně uvedeným postupem neporušil principy daňového řádu, ani se nejednalo o zjevnou nespravedlnost, jak se žalobkyně mylně domnívá. Za daného stavu věci zde neexistoval vratitelný přeplatek (přeplatek na DPPO se nikdy vratitelným nestal, protože byl převeden na úhradu nedoplatku na jiné dani), a správce daně tedy nemohl rozhodnout jinak, než žádost o jeho vrácení zamítnout.
21. Ve vztahu k námitkám žalobkyně, že správce daně měl zohlednit správní žaloby, jimiž žalobkyně napadala dodatečně stanovenou daňovou povinnost, a tedy vyčkat do rozhodnutí správního soudu o těchto žalobách, soud ve shodě s názorem žalovaného uvádí, že daňové orgány nebyly povinny vyčkávat na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích o žalobách, neboť rozhodnutí, kterými byla daň dodatečně stanovena, byla pravomocná a vykonatelná, , přičemž podání žaloby nemělo vliv na jejich právní moc a vykonatelnost (srov. § 73 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně přitom netvrdila, že by na základě její žádosti byl soudem žalobám přiznán odkladný účinek ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Podání správních žalob je tak pro posuzovanou věc zcela irelevantní.
22. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. prvním výrokiem rozsudku zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

23. Jelikož žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. února 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu